

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Gazdasági egyetem.

A földmivelésügyi miniszter gazdasági egyetemet szándékozik a fővárosban létesíteni.

Egyetem a gazdasági tudományok részére — mindenesetre helyes terv és haladást jelent. Miért hogy éppen Budapesten kell azt létesíteni, ahol a gyakorlati gazdálkodás elsajátításához semmi alkalom nem nyílik? Vagy a gazdálkodásban fődolog a szürke elmélet, a szemléltető kísérlet, s a tapasztalat teljesen nélkülözhető?

Halljuk már az ellenvetést! A gazdasági egyetemet végzett hallgató amugy is kikerül a gyakorlati életbe s ott aztán van elég alkalma elméleti ismereteit értékesíthetni. Kérdés csak, hogy az egyetem padjain elsajátított ismeretek képesek-e a tudás oly alaposágát biztosítani, mint az elmébe kitörölhetetlen barázdákat vonó gyakorlat? Sok elméleti ismeret a praxisban egészen elhalványul, sőt — minden tisztelet mellett, melylyel az egyetemi tudomány iránt viseltünk — határozottan ki kell jelentünk, hogy bizony megesik, hogy a gyakorlat egyik-másik elméleti tételt ad

absurdum vezet és a természet — a gazdaság ez ősidőktől fogva való patrónusa — fittyet hány az iskola bölcsességének.

Látni és tapasztalni: ezen kezdődik a gazdasági tudomány, ezzel halad, ez az ő éltető ereje. Ez az igazság oka annak, hogy a gazdasági akadémiák eddig csak a vidéken, ahol egyuttal mintagazdaságot is lehet folytatni, találtak helyet. Gazdasági iskolát a háztömegek sorában létesíteni, szerencsétlen gondolat, kétszeresen szerencsétlen, ha gazdasági főiskoláról van szó.

Helyes terv a gazdasági egyetem, de csak úgy, ha vidéken állítják fel. S így is helyes; csak akkor, ha vele egyidejűleg a nép részére is nyújtanak gazdasági oktatást. Mert a gazdaság, a föld miveltése első sorban a nép foglalkozása. Nagyobb gazdaságokban persze megállja helyét a földmivelő, mert ott szakszerű vezetés alatt áll. Az új egyetem feladata éppen az, hogy magasabb szakképzettségű vezetőket neveljen. De miért éppen mindig csak a nagyobb gazdaságokra van gondunk, holott azokban a szakképzettséget illetőleg hiány

nincs? A kigazdák pedig, legtöbbszörre anélkül, hogy ők maguk tudnák, érzékeny károkat szenvednek ama nyereség elmulasztása által, melyet könnyen elérhetnének, ha a gazdasági ismeretek nagyobb mértékével rendelkeznének.

A százéves naptár, a parasztregulák, az apáról fiura maradt megszokottság képezik még manapság is a szegény földmivelő osztály gazdasági kátéját. Itt-ott az egyszerű kigazda se zárkózhatott el egészen a kor haladása elől, egyes, primitívebb eszközökkel végrehajtható újítások a pór nép körébe is hatoltak és utánzásra találtak. Különösen a gazdasági gépek, mint munkamegtakarítók, terjednek el egyre jobban. De az okszerű, céltudatos gazdálkodás ismerete hazánkban még mindig csak a nagybirtokosság privilégiuma.

A földmivelő iskolák áldásos működését ismeri mindenki. Egy nagy bajuk mégis van, — az, hogy kevés arra, hogy általánosságban terjessze a szegény nép között a gazdasági ismereteket.

Össze kellene kapcsolni a gazdasági oktatást a népneveléssel, olyformán, hogy a falusi iskolákban tanítanak

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Jókai Mórról.

Dr. Kohlmann Dezső fölolvasása a Szabad-Lyceumban március 24-én.
(Polytátság.)

Ujra az irodalomtörténet vetítő gépét vegyük igénybe. Jókai ekkor iskolázása végzetével 20 éves. Persze kutatja mindenki szerelmét. Pedig Jókai ebben is kivétel. Még csak diákszerelmet sem találunk életében. Ő, kinek annyi nőalakját bámuljuk, csak objektív szemléletből ismeri őket — vagy mondjuk meg tisztábban, sohasem ismerte azokat. Összes regényeiben csak kétféle tylust találunk: az önteláldozó angyalt és a kaján ördögöt, akár-hogy nevezi is el őket. Athalia és Timea az „Arany ember“-ben, Tisza Ilona és Szunyogy Ozmonda az Ocskay regényben, a Fabricius leány és Korponainé a Lőseői fehér asszonyban, Ankerschmidt Erzsike és az ifjú Garamvölgyi volt menyasszonya az Új földesurbán. Folytathatnám ezt így tovább, még talán legszubjektivebb életében is fellelhetnők e két tylust. Élete ezen szakában Timeával, Tisza Ilonával, illetve Ankerschmidt Erzsikével talál-

kozunk, de most véletlenül Asztalos Etelkának hívják és Jókai komáromi principálsának leánya. „Sie kriegen sich nicht“ mondaná a nemet. Miért nem? egyik ragályos társadalmi betegségünk a pletyka hiúsította meg. Költői motívumnak maradt meg a Kárpáti Zoltánban Keocserepey Vilmáskának hívják.

Most pedig kerüljünk fel Pestre. Sokan önök közül bizonyára látták még abban az elegáns, de szűk pesti utcában azt a zöldre festett emeletes házat, melynek alsó traktusát még az én időmben is egy elhomályosodott emléktábla díszítette. Ez az a híres Pilvax kávéház, az a nagy szellemi kohó, melynek szikráiból hatalmas lángra gyult az új magyar irodalom, sőt nemzeti szabadságunk fényes napjának első hajnalpírja is innen ragyogott. A szögletben ott állt egy nagy kerek asztal „a közvélemény asztala“, körülötte a híres „tízek“ szellemi és nemzeti felszabadulásunk buzgó apostolai. A maga rideg egyszerűségében fenségesebb az Artur király mondai asztaltársaságánál, tagjai rajongók és erősek, rajongók, kik megálmoldták a fényes nagy független Magyarországot és erősek, kik meg is teremtették azt. A sors keze mindegyikükre mázsás

teherrel nehezedett, de csak szilárdabbakká, munkabírókká tette őket. Pákh Albert maga foltozza ruháit, Lisznyay abból a hirhedt hét szilvatából a nyolcadikat költötte, Vas Gereben, kiről az a hír járta, hogy élő ember nem emlékezett arra, hogy annál valaha pénzt látott volna, a dadogó Sükey, kinek március 15-én jutott nagy szerepe és a többi mind. Vezetőjük Petőfi, kinek egésze alatt jut ide Jókai is, de be-benéznek Vörösmarty, Bajza, Tompa, sőt Berzsenyi is — az egész magyar új irodalom. Jókai akkor már a Hétköznapiok e. regényével valóságos baltagja ennek a Bohémiának, mint Mikszáth nevezi, keresett embere Vahotnak, Frankenburgnak. De ne gondoljunk holmi hosszuhaju, lengő nyakkendő és művész-allűrű Originalgeniekre, mert a mi márciusi ifjuságunkról csak a legigazibb bámulat és szerető hála érzetével lehet megemlékezni. Nem egetostromló szájhősök, hanem próféta lelkű és szavu munkások, kiket ott és akkor, az ország fejlődő központján és fakadó tavaszán valami emberfeletti ihlet járt át, kik szózatot ajakkal hirdettek százados eszméket, kik küzdelmük eredményét is remélték, sőt megérték, mert örök igazság a magyar imádság szava: nem

a fiatal nemzedéket a szakszerű gazdálkodásra. Legelőbb is ki kellene irtani a sokféle, babonasággal határos regulákat, melyekhez az öreg parasztok akkora szívóssággal ragaszkodnak. Azután egy — esetleg a község költségén — létesítendő kisebb gazdaságban meg kellene mutatni az apróságoknak, hogyan és mit lehet a gazdaságban elérni. A község ennek nem vallaná kárát. Mert nem tekintve azt, hogy ebbe a kis mintagazdaságba fektetett költségek a szakszerű termelés révén bőven megtérülnek, a községnek oly fiatal gazdasarjadéka neveltetnék, mely jólétet teremtene.

A tudós gazda nagy szolgálatokat tehet a hazának, a gazdasági egyetem sokban elősegítheti az általános boldogulást: de a kicsi falusi iskola még ezeknél is nagyobb állásnak lehet a bölcsője, ha tanítványait az említett módon készíti elő arra a pályára, amelyre lépni hivatva van.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A vármegyei közigazgatási bizottság f. hó 6-án délelőtt 9 órakor tartotta meg rendes havi ülését Fernbach Károly elnökle alatt. Mihajlovits Kornél főjegyző, aki sorozáson van, az ülésen nem vett részt. Jelen voltak Vojnits István alispán, dr. Mikosevits Kanut főügyész, dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos főorvos, Popp György kir. tanácsos pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanácsos tanfelügyelő, Popovits Aurél főügyész helyettes, dr. Frank Mihály helyettes árvaszéki elnök, báró Vojnits István, Szemző Gyula, Szemző István, dr. Molnár Károly, Karácson Gyula kir. tanácsos, Falcione Lajos nagybirtokos, bizottsági tagok, Rácz György közigazgatási előadó, Scherer Rezső, mint a bizottság jegyzője.

Főispán az ülést megnyitván a megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözölte.

lehet, hogy annyi szív hiába onta vért és nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat hiába sorvadozzanak egy átok suly alatt.

És a megemlékezés vetítő gépe itt szolgáltatta talán a legfényesebb, legszínesebb képet. Szerdai nap van. Az a híres nagy nap, nemzeti ünnepünk glóriás napja. A Pilvax egy asztalán Jókai — a saját vallomása szerint — valami villanyos melegséggel dörög el, mit kíván a magyar nemzet és zugó morajjai, diadalittas elszántsággal hangzik el utána a Petőfi tyrtauszi refrainje: Esküszünk stb. Szük már a kávéház négy fala, már ott viszik kokárdás jurátusok a nemzet zászlaját, újra és újra felhangzik Jókai mindent megindító beszéde: „Legyen béke, szabadság és egyetértés! Követeljük jogainkat, melyeket tőlünk eddig elvontak és kívánjuk, hogy legyenek azok közösek mindenkivel.“ Az ég havas esőt ont a tömegre, nyílnak az esernyők, a ferradalmak eme hírhedt ellenségei és újra felhangzik Jókai szava: „Le az esernyőkkel! Hogy állunk maholnap esetleg golyók elé, ha az esősepek is terhünkre vannak.“ Lekapcsolódnak az esernyők, déli féltizenkét óra van, most jelennek meg a szabad sajtó nyomda-

Közegezségügy.

Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos főorvos jelentése szerint a vármegye területén az egészségügyi viszonyok általánosságban eléggé kedvezőek a szokatlanul hideg és zord időjárás dacára is. Észleltettek a hevenyfertőző kórok, a légző szervek heveny és idült hurutos bántalmi, főként az influenza, amely a múlt hónapjához képest csökkenőben van. Az orvosi gyakorlatot leginkább foglalkoztatták a csekély arányban felmerült tüdőbántalmak különböző nemei.

Az elrendelt védelmi intézkedéseknek tudható be az is, hogy a hagymáz esetek száma immár csökkenőben van.

Ronesoló toroklob 21 községben. Bajmok, Doroszló, Hódság, Liliomos, Paripás, Óbecse, Turja, Bföldvár, Csantavér, Pacsér, Topolya, Ómoravica, Sajkásszentiván, Ószivác, Csurog, Magyarkanizsa, Martonos, Mohol, Ada, Gyulafalva és Zenta város területén. Megbetegedett 121, meggyógyult 90, meghalt 21, ápolás alatt maradt 10.

Vörheny 16 községben. Bajmok, Doroszló, Boldogasszonyfalva, Sajkásgyörgye, Ószivác, Madaras, Herecszántó, Apatin, Szilberek, Pineéd, Torzsa, Kula, Bulkeszi, Bezdán, Küllöd, Zenta. Megbetegedett 193, meggyógyult 91, meghalt 45, ápolás alatt 57.

Kanyaró 14 községben. Bajmok, Jánoshalma, Szilágyi, Óbecse, Bácsföldvár, Ómoravica, Petróc, Bácsbokod, Vajsza, Szeghegy, Csantavér, Csonoplya, Temerin, Bezdán. Megbetegedett 312, meggyógyult 193, meghalt 22, ápolás alatt 97.

A hagymáz 5 községben. Óverbász, Káty, Tiszakálmánfalva, Szond, Madaras. Megbetegedett 26, meggyógyult 16, meghalt 3, ápolás alatt 7.

Hökhurut Bfeketehegy, Bácsujfalu és Sajkásszentivánon 10 esettel.

A csonoplyai gyógyszertár személyes üzleti joga Tonay Imréről Schwebler Mátyás okl. gyógyszerészre ruházott át.

Közdok.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyenesadóban: 1907. március hóban befizetett 249134.19 K, 1906. március hóban befizetett 104981.95 K. Az elmúlt hóban több 144752.24 K, 1907. január 1-től márc.

végéig befizetett 2446523.47 K, 1906. január 1-től március végéig 827342.46 K. Ez évben több 1,618181.01 K. Hadmentességi díjban: 1907. március hóban befizetett 5458.16 K, 1906. március hóban befizetett 674 K. Az elmúlt hóban több 4784.82 K, 1907. január 1-től március végéig befizetett 27150.10 K, 1906. január 1-től március végéig befizetett 6369.60 K. Ez évben több 20780.50 K. Bélyeg és jogilletékben: 1907. március hóban befizetett 320777.06 K, 1906. március hóban befizetett 89217.76 K. Az elmúlt hóban több 23155.30 K, 1907. január 1-től március végéig befizetett 884618.24 K, 1906. január 1-től március végéig befizetett 231472.36 K. Ez évben több 653145.88 K. Fogyasztási-és italadóban: 1907. március hóban befizetett 87428.13 K, 1906. március hóban befizetett 100186.36 K. Az elmúlt évben kevesebb 12758.23 K, 1907. január 1-től március végéig befizetett 283677.83 K, 1906. január 1-től március végéig befizetett 294084.01 K. Ez évben kevesebb 10406.18 koronával.

Allamépítéset.

Sztankovits György kir. főmérnök jelenti, hogy a törvényhatósági közutak és az azokon lévő műtárgyak állapota általában kielégítő.

Az 1904. évi XIV. t.-cikkkel engedélyezett beruházásokból a vármegye területén

1. a kerény—topolya—zentai törvényhatósági közut 18.58—28.01 km. szakaszán Ómoravica és Topolya között, —

2. a topolya—bajszai törvényhatósági közut 0—5.625 km. szakaszán, —

3. a baja—mélykúti törvényhatósági közut 8.667—12.3 és 35—37 km. szakaszán Baja és Csávoly között, illetve Mélykút határában, —

4. A csávoly—katymári törvényhatósági közut 16.75—20.06 km. szakaszán Katymár határában, —

5. Az újvidék—szegedi törvényhatósági közut 104—110.665 km. szakaszán Magyar-kanizsa határában és a magyarkanizsai révezetű 0.4 km. hosszú közuton engedélyezett új utépítési munkák vállalkozóknak átadottak s azokon a földmunka jelenleg folyamatban van.

festéktől nedves első termékei a 12 pont és Petőfi Talpra magyarja.

Még ennél is fényesebb képet vetít az emlékezet gépe. Este van, de senki sines nyugalomban, ott tombol a kivitt szabadság nemes örületének első viharja a nemzeti színház nézőterén. A Bánk-bán előadása van kitűzve. Előbb azonban a végzett munka édes tudatában felhangzik a nemzeti ima a Szózat, majd késő éjszaka Egressy Gábor ajkáról a szabadság felkelő napjának prófétai himnusza a Talpra Magyar. Ekkor Jókai szalad fel a színpadra, szólni akar a néphez, de meggyökeredik a lába: előtte áll egy hatalmas királyné, hermelin palástjával hódító szépségben a legszebb magyar Gertrudis, Laborfalvy Róza és egy kokárdát tűz szíve fölé. Aztán összefolyt előtte minden, mintegy álomban. Férfi sorsa a nő, belépett életébe annak legragyogóbb csillaga, melynek fényét akkor és azután is annyian és talán nem egész igaztalanul igyekeztek elhomályosítani sok látszólagos jóakarattal, de bizonyára teljes jóhiszeműséggel és nem vették észre egy egész életen által, hogy azok a ködfoltok annak a csillagnak peremén nem a csillagot bántják,

hanem azt az ábrándos, gyengédlelkű bámulót, ki élete koronájának azt a csillagot választotta

A nemzeti nagy katasztrófa sejtelmes vérvéres fénye világítja be a következő képeket. Buda bevételét ünneplik fényes lakomán. Lenn az asztal végén kunkapitányokul a fényes egyenruhák mellett ül a nemzet két nagy szellemóriása Petőfi és Jókai. Hangzik diadalittas felköszöntök árja, lenn az asztal végén felkapja poharát Jókai és az élő győzöktől eltekintve, a jövőndő majdan fényes emlékü martyrokat köszönti fel, kiknek halála lézen megváltó áldozata az élő szabadságnak. Halál-sejtellemmel szívében kel a nemzet nagy lirikusa: „Köszönöm, hogy értem is ittál“ — szól és csendes marad egész este. — Így csinálták akkor a történelmet, melynek árját mi sem akadályozhatta. Csinálja Jókai is. Ott van Kossuth mellett azon az örökké emlékezetes alföldi utján, mikor szava fenségével armadiákat teremtett, varázsolt elő a pusztai hazai földből. Ott van Bécsben Csernátonival, hogy az osztrák császárváros véres áldozatok árán győzedelmes szabadsághőseiben a rokonszenvet lángra lobbantsa. De már késő.

Ugyanezen közúti szakaszokon házi kezelés mellett eszközözendő könyagnak vasúti szállítására és nyílt pályán lerakására, valamint a helyszínére leendő fuvarozására a szükséges intézkedések megtétek.

Az 1890. évi közutak és vámokról szóló törvénytervbe vett módosításhoz a tárgyalások Bács-Bodrog vármegyére vonatkozólag befejeztettek és ezen tárgyalások eredménye szerint a vármegye területén összesen 228.6 km. állami közut, 896.8 km. törvényhatósági közut és 883.5 km. járási közut hozatott javaslatba, melyek közül az állami és törvényhatósági közutak 1909. év végéig, a járási közutak pedig 15 év alatt, utóbbiak összesen 12.672,103 kor. költséggel lesznek kiépítendők. Ezen új közúti hálózattal a vármegye valamennyi községe érintve van állami, törvényhatósági vagy járási közúttal, legnagyobb része több közúttal.

Tanügy.

A kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy az elmúlt hóban megvizsgálta Dunagálos, Kiszács és Bezdán községek népoktatási intézeteit. Az egyes iskolák szervezetében észlelt hiányok elhárítása iránt a szükséges intézkedések már a helyszínen megtétek. Dunagálosi ág. ev. tót elemi iskolában a magyar nyelvi oktatás nem felel meg a követelményeknek, mivel a hatéves tanfolyam alatt a magyar nyelvet annyira nem sajátítják el, hogy az életviszonyaiknak megfelelően gondolataikat magyarul helyesen ki tudják fejezni. Ez annak tulajdonítható, hogy a tanítók a magyar beszéd tanításánál a direkt módszert nem alkalmazták. Ugyanez konstatható a kiszácsi ág. ev. tót nyelvű iskolánál is. Habár a helyszínen intézkedett a magyar nyelvnek kellő sikerrel való tanítása iránt, mégis kéri a közg. bizottságot, hogy ezen tanintézetekkel szemben szigorubb rendszabályokat vegyen folyamatba.

A bezdáni tanerők kötelességeiket általában kellő szakismerettel és dícséretes igyekezettel végzik. Az iskolák külső állapotainak rendezése, illetve a szükségessé vált tanítói állomások szervezése és megfelelő épületek felállításával ezen tanintézetek vezető és oktató feladatukat a legjobb sikerrel fogják megoldani.

Szolgálja akkor már híres tollával a szabadság eszméjét, szerkeszti a Pesti Hírlapot, hirdeti programja lényegét. Magyarhon független egységének biztosítását. Debreceben ő vezeti az Esti lapokat, majd később Pesten. De már minden késő. Az emlékezet gépe már fényt nem vet, csak mélységes borot, mely ott a világsi temetőn földeli el egyelőre nemzeti nagy létünket.

Mi történt azután?? Csak a Jókai regényeit kell elővenni, Egy bujdosó naplóját, a Politikai divatokat stbit és figyelemmel megrostálva a költőt és valót, nyomon kísérhetjük Jókai sorsát. Menekülését, melyet Kossuth titkárjánk Rákóczy Jánosnak köszönhet, felesége önfeláldozását, életét a borsodi Bükk rengetegeiben, Tardonán. Majd újra ébred minden, nyílik a tavasz, fakad a remény, de a Jókai név nincs többé, Sajó írja azokat a bámulatos fantáziájú való meséket, a szabadságharc esataképeit, a régi Magyarország legendás képeit, keleti meséket törökökről és költött népekről, persze mindenki kiérzi belőle a Jókai tollát és célzásait hazai viszonyainkra.

(Vége köv.)

Ügyészség.

Az ügyészség felügyelete alatt álló fogházban példás rend és tisztaság van. A felügyelet és biztonság teljesen kifogástalan, szökés nem fordult elő. Ragályos betegség nem volt, az egészségügyi állapot jó. A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés sem a letartóztatotaknál, sem az öröknél nem alkalmaztatott.

A múlt hó folyamán 33 letartóztatott volt elhelyezve. Ezek közül jogérvényesen elítélt fogházra 8, börtönre 21, elítéletlen vizsgálati fogoly 4.

A hódsági, kulai és apatini járásbíró-sági fogházakban a rend, tisztaság és fegyelem kifogástalan.

Állategészségügy.

A törvényhatósági m. kir. állatorvos jelentése szerint az elmúlt hónap állategészségügy viszonyitva az előző hónap állapothoz, nem mondható kedvezőnek, amennyiben a takonykór újból 2 községben lépett fel, a többi ragadós betegséggel fertőzött községek száma is nagyobb, veszettség 5, rühkór 1, sertésorbánc 2 községgel.

Teaestély a főispánnál.

F. hó 6-án fényes teaest volt Fernbach Károly főispán vendégszerető házában. Városiak és vidékiek nagy száma rajzolt a pazar fényben uszó termekben: férfiak fekete serege és mosolygó ifju leányok s asszonyok élénk színekben tündöklő koszorúja. A házi-asszony fáradhatatlan figyelme és szeretetreméltósága s a házigazda keresetlen nyájasága egy feledhetetlen kedves estnek emlékével tette gazdagabbá a jelenvoltakat.

Volt ott minden, ami szemnek, szájnak és léleknek kellemes: igéző mosoly, dús, gazdag buffet, ének, zene és tánc. Marasztaló, vidám jókedv uralkodott el a társaságon, úgy hogy csak a késő reggeli órákban lehetett észrevenni a ritkulását.

Jelen voltak: Ambrózovits Lajos, dr. Balogh Ernő és neje, Draxler Brunó és neje, Fernbach János és neje, Fernbach József és neje, Fernbach Péter és neje, Flatt Viktor és neje, Geyer Henrik, Karácson Pál, Lebach Gyula és neje, Matkovits Béla és neje, Orosz Árpád, Pilaszánovits József és neje, Piukovits József, Városhy Károly és neje, Wizinger Viktor, Vojnits Máténé Nelka, dr. Zákó István és neje, Zákó Milán és neje, Zsulyevits Ernő és neje, Latinovits Géza, dr. Alföldy Árpád, dr. Alföldy Gedeon és családja, Ambrózovits Emília, dr. Birvászky György, dr. Csernyus Pál és neje, özv. Csihás Benőné és családja, özv. Czvetkovits Péterné, Eperjessy Béla és neje, özv. Fernbach Antalné, özv. Fernbach Bálintné, Fernbach Erzsébet, dr. Falcione Árpád és neje, Falcione Gusztáv és családja, Falcione Lajos és László, Fejér Gyula, özv. Gertinger Pálné, Günther Ferenc, Hauke Imre és neje, Herczegh Sándor, Jablonszky Aladár, Jakobesits Karolina, Jeisel Henrik, dr. Karácson Gyula, Karácson Gyula és családja, dr. Késmérky Béla, dr. Kiss Dezső, Kleiner Lajos, Koczkar Zsigmond és családja, Konyovits Antal, Konyovits Ivánka, dr. Krónits István, Krump Vilmos, Lallossevits György és István, Lánckor Antal, Lederer Pál, Lederer Mici, Michailovits Kornél és neje, dr. Mikosevits Kanut és neje, dr. Moldován Lajos, dr. Molnár Károly és neje, dr. Novák Elemér, Pocskay Sándor és neje, özv. Schöffel Károlyné, dr. Poór Béla, Popovits Aurel és neje,

Popp György és neje, Prokópy Imre, özv. Rudich Mihályné, Szakáll Margit, Michajlovits Alexandra, Scultéty Ferenc és neje, Scherer Rezső és neje, dr. Szabovlyevits Dusán, dr. Szemző Dezső, Szemző Gyula és neje, Szemző Jánosné, Szemző István és neje, Szemző István, Szondy István, Tárcazy Dezső, Tripolszky Gyula, özv. Thurszkyné Ballun Paulina, dr. Thurszky Zsigmond, Vojnits István és családja, dr. Zátonyi Dezső, Zsigmond János.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXX. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H i r e k .

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Janky László újvidéki főgimnáziumi tanárt a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába nevezte ki.

Új állomásfőnök. Weber Ferenc pálfalvai állomásfőnök topolyai állomásfőnökké neveztetett ki.

Felmentés. Dr. Birvászky György közigazgatási gyakornok tb. főszolgabíró ezen állásáról leköszönt Fernbach Károly főispán meleg hangú levélben mentette fel és bucsuzott el Birvászkytól, aki hivataloskodása alatt kötelességeinek mindenkor a legnagyobb lelkiismeretességgel felelt meg.

Egyházmegyei hírek. Schwerer Imre Temerinből Palánkára, dr. Schweitzer Ferenc Palánkáról Temerinbe kápláni minőségben kölesönösen áthelyeztettek.

Szabad Lyceum. Mult vasárnap d. u. 5 órakor a varosháza dísztermében dr. Hollós István, a lipótmezei országos elmegyógyintézet főorvosa tartott előadást. Dr. Hollós ezuttal a független good templar rend zombori fiókjának megalapítása végett jött le, miről más hírünk számol be, az alapító munka előtt azonban multkori felolvasásának folytatásul és befejezésül „A mi mulatságaink“ról festett élénk megrendítő képet. Előadás után érdekes vita volt az alkoholizmusról. Előbb Rácz Soma főgimn. tanár és Engländer Rezső k. a. kérdéseire adott tanulságos felvilágosításokat a tudós előadó, majd Werner Ernő szociáldemokrata betűszedő formás észrevételeire adta meg a talpraesett választ. A népes hallgatóság lelkesen megtapsolta a debbeternek is jeles előadót.

Választás. Ambrus József ósziváci körállatorvos leköszönése folytán megüresedett állást e hó 3-án választás útján töltötték be. Megválasztott Méri István zombori lakos.

Egyházi látogatás. Az újsziváci ev. ref. egyházat e hó 4 en meglátogatta Szabo Péter esperes. Tiszteletére Glöckner Károly lelkész házában nagyobbzabásu vacsora volt, melyen a község előkelőbbjei vettek részt.

Irnokválasztás. Tárcazy Dezső elnöklete mellett e hó 3 án irnokválasztás volt Ószivácon. Egyhangulag Barasits Antal választott meg.

Uj távirahivatal. Sajkásgyörgyén a postahivatal távirával egyesített.

Az érsek adománya a Rákóczi szoborra. A Rákóczi szoborbizottság egyhangulag és nagy lelkesedéssel Városhy Gyula dr. kalocsai érseket, városunk szülöttét díszelnöknek választotta meg, miről az érseket hivatalosan értesítette. Erre most érkezett meg a válasz, mely az érsek felelős szelleméről tanuskodva, így hangzik:

Tekintetes Vértesi Károly urnak
a Rákóczi szoborbizottság elnökének
ZOMBOR

Tekintetes elnök ur!

A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság önmagát tisztelte meg azáltal, hogy első ünnepi ülésén a hazafias és keresztény eszmék törhetlen bajnoka, a legeszményibb szabadsághős s a buzgó hitvalló, II. Rákóczi Ferenc emlékének Bács Bodrog vármegye székhelyén való megörökítését elhatározta.

Midőn a szoborbizottság diszelnökségét készségesen elvállalom, a szobor felállítás költségeinek fedezésére a 7. alatt mellékelt kettőszáz koronát küldöm tekintetességhez.

Fogadjon a tekintetes elnök ur kiváló tiszteletem nyilvánítását

Kalocsa, 1907. március hó 31.

Városhy Gyula,
kalocsai érsek.

Az érsek nagylelkű adományával a Rákóczi szoboralap 1752 korona 58 fillért tesz ki, mielőtt még a gyűjtőiek az adakozásra nézve kibocsájtattak volna. A gyűjtőiek kibocsájtása azért késik, mert a belügyminisztertől nem érkezett még le az engedély, az országos gyűjtésre nézve. A szoborbizottság addig is szívesen fogadja a szoborra adományokat, melyeket a zombori takarékpénztárba kér küldeni.

I. O. G. T. Ezt a devist szallagokon, tükön és gombokon ezentúl a Bácskában is fogjuk látni. Pedig ez a négy betű hadüzenet olyan szokásnak, mely a mi szerette Bácskánkat híresebb tette, mint rengő aranykalász rengetege. Ez a négy betű a ma már az egész világra kiterjedő független good templar-rendnek (Independent Order of Good Templars) szimbóluma. A rend célja pedig a szeszől való teljes tartózkodásnak mentül több hívőt toborozni s ezeknek segítségével a mind nagyobb méreteket öltő társadalmi rákfenének, az alkoholizmusnak korlátot vetni. A rend kisebb családi körökbe, úgynevezett páholyokba gyűjti tagjait. Zomborban vasárnap este volt a páholyalapítás, melyet a központ megbízásából dr. Hollós István, a lipótmézsei országos elmeógyógyintézet főorvosa végzett, kinek korábbi előadása az alkoholizmusról szerezte itt a rend első híveit. Üdvözljük az új egyesületet és igaz lélekkel óhajtuk, hogyha az emberirtó alkoholizmust belátható időn belül feltartóztatni nem is lesz képes, legalább a mi híres iváscsökéseink megszüntetésével sikerüljön neki egyengetni egy boldogabb jövőt utját.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délután 3 órakor Hauke Imre polgármester elnöke mellett rendkívüli közgyűlést tartott. A bizottsági tagok érdeklődése nagyon megcsappant. A várost ily közelről érdeklő fontos ügy pedig megköveteli, hogy a bizottsági tagok ne csak akkor vonuljanak fel teljes számban, ha a tisztviselőket akasztani kell. Ezen közgyűlés tárgyai voltak: 1. A zombori kereskedelmi és iparbanknak megkeresése az ott elhelyezett városi pénzek betétkönyveinek a Bácsmezei Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság által leendő átvállalása illetve kifizetése tárgyában — Előnk eszmecsere volt e tárgyban, amelyben résztvettek dr. Mayer, Buday, Szondy, dr. Turszky és Hauke polgármester, a névszerinti szavazás megéjtése után a Bácsmezei Agrár Takarékpénztár ajánlata egyhangulag elfogadtatott. 2. Az adóügyi tanácsnok előterjesztése az adóügyi osztályhoz szükséges munkaerő felfogadása tárgyában. — 5 kiegészítő napidíjas 3 korona napidíjjal 2-3 hónapi időre felfogadtatik. Mindkét ügy az ügyész indítványára birtokon kívül felelősséget. A határozatok nyomban hitelesítették.

Halálozás. Takács Mihály vármegyei írnok tolyói évi április hó 5-én esti 11 órakor életének 33-ik évében hosszabb szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után meghalt. Temetése folyó évi április hó 7-én délután 4 órakor volt, amelyen Vojnits István alispán vezetése mellett teljes számban résztvettek a vármegyei tisztviselők is.

Műkedvelői előadás. A zombori kath. legényelet az építendő színház javára április hó 21-én a városi színházban táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez. A mulatság részletes műsorát lapunk jövő számában hozzuk.

Nyilvános elszámolás. A Tulipán szövetség Magyar Védő Egyesület leány szakosztálya által múlt hó 23-án és 24-én rendezett kabaret-estélyből befolyt:

I. I. Színházi jegyekből
és felülfizetésekből 957 K 90 fill.
Az előtérvezett karrikaturákért 305 K — fill

Összesen: 1262 K 90 fill.

II. Kiadás 526 K 20 fill.

A tiszta jövedelem tehát: 736 K 70 fill., melynek fele részét, 368 kor. 35 fillért a bácsmezei tulipán háziipar szervezetnek adtuk át, másik felét pedig a Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület javára fogjuk elszámolni.

Nem mulasztatom el ezen alkalommal, hogy az egyesület és a magam nevében is hálás köszönetet ne mondjak kedves társnőimnek és Prokópy Imre kereskedelmi tanár urnak, ki a mulatság rendezésében páratlan buzgalommal működött közre és szakszerű tanácsaival támogatott, nemkülönben akik költséget és fáradságot nem kímélve, közreműködésükkel hozzájárultak az est fényének emeléséhez és a nemes célt szolgáló két egyesület vagyonának gyarapításához, ugyszintén azon uraknak is, akik önzetlen fáradozásukkal és szereplésükkel lehetővé tették az egyesület ezen mind erkölcsi mind anyagi tekintetben kiváló sikerének elérését.

Köszönetet mondok azonkívül a S c h ö n könyvkereskedő cégnek, amely cég a mulatság sikere körül nagy érdemeket szerzett, továbbá Farkasné Szalontai Ferike urasszonynak, aki párját ritkító kedvességgel és előzékenységgel a palotás betanításának nehéz feladatát magára vállalta, s végül a kedves közönségnek, amely tüntető szeretettel karolta föl az egyesület első mulatságát, bizonyítva ezáltal, hogy városunkban minden nemes törekvés pártolásra talál.

A T. M. K. E. leányszakosztályának nevében JOVANOVIĆ LEONA.

Halálozás. Raics István és feleségét sulyos gyász érte. Kis fia esküjűk, Istvánka 1. évi április hó 4-én meghalt.

Tanulmányut. Az ujvidéki polgári leányiskola a folyó tanévben is érdekes tanulmányi utra készül, amidőn növendékeit hazánk mesés szépségű felvidékére: a magas Tatra aljába akarja elvezetni. Utj programja Ujvidékről Budapesten át első megálló Környebányán lesz, ahol a pénzverő-intézetet nézik meg, második megálló Penyőháza, azután a Csorbató, a Magas Tatra gyöngye a Klotild uton át a Tátrafüredre, Poprád Felka, innen tovább Kassa, ahol a szent sírokhöz: nagy Rákóczi és Zrínyi Ilona sírjához zárandokolnak, végül Kassáról Miskolcon, Hatvanon, Szolnokon, Szegeden át térnek vissza Ujvidékre. Az utazás május végére van tervezve, költsége pedig 60 koronában állapított meg 6 napi tartam mellett.

Elhunyt bácskai szabadsághős. Forray Péter, volt negyvenöt éves honvéd meghalt Kishéskereken, életének hetven harmadik évében. Talán ő volt a szabadság harc legfiatalabb katonája Tizennégy esztendő múlt, amikor 1849. február hónapban Szabadkán beállt a hetedik honvédszázalokba. Résztvett Szenttamás bevételében, valamint a goszpodincei, titeli, kátyi és ujvidéki csatákban, amelyekben sebet is kapott. Mint pétervárad kapitánus tette le a fegyvert szeptember hó 7-én. Az ötvenes években sok zaklatásban részesült a hatalom részéről. Perjámoson lakott s e nemzetiségi vidéken lelkes harcosa volt a magyarosodásnak.

Halálozás. Mannheim Emánuel kis-hegyesi kereskedő 1. hó 2-án hosszabb szenvedés után elhunyt. Az elhunytban dr. Mannheim Armin topolyai ügyvéd testvérét gyászolja.

Árad a Tisza. Obecseről írják, hogy rohamosan árad a Tisza folyó. Attól tartanak, hogy előnti a réteket, amelyekben máris sok a víz az elolvadt hó után. Az újabb töltéseken erősen folyik a védekezés munkálata.

Millió nyeremény. A Bajai Kereskedelmi és Iparbankot ritka szerencse érte. Egy konvertált sorsjeggyel egy millió és százezer koronát nyert. A sorsjegyet még december hó 27-én húzták ki, de a bank csak most tudta ezt meg, amely körülményről azonnal értesítették a részvényeseket. A városban ez időszertint természetesen nem beszélnek másról mint a nagy nyereményről, mi által a Bajai Kereskedelmi Bank részvényeinek értéke megkétszereződött.

Tennisz bérlet.

A Zombori Koresolyázó-Egyesület ezenel közhírré teszi, hogy a kezelése alatt álló 3 parki és 1 Erzsébet-ligeti tennisz-pályát az 1907. évi idényre bérbe adja a következő feltételek mellett:

A pályák bármelyikének idénybérleti ára 300 korona, havi bérleti ára 70 korona, heti bérleti ára 18 korona.

Óra szerinti bérlet: d. u. 5-6, 6-7, 7-8, 8-9, vagy délután 4-5 óra között óránként 1 kor. 50 fillér, a többi órák bármelyike óránként 1 korona.

A 3 koronás órák bármelyikének idénybérleti ára 150 kor., havi bérleti ára 35 kor., heti bérleti ára 10 korona.

Az 1 kor. 50 filléres órák bármelyikének idénybérleti ára 80 kor., havi bérleti ára 18 kor., heti bérleti ára 5 korona.

A többi órák bármelyikének idénybérleti ára 30 kor., havi bérleti ára 12 kor., heti bérleti ára 3 korona.

A bérleti díjak előre fizetendők és pedig az idény-, havi- és heti-bérleti díjak az egyesület titkáránál, az egyes órákért járó díj pedig az egyesületi pályakezelnél a helyszínen.

Az idény április hó 15-én kezdődik és tart október hó 15-ig, mely idő alatt köteles az egyesület a pályákat állandóan használható állapotban fenntartani, s a szükséges felszereléssel ellátni.

A felszerelésbe a lapdaszedő gyerekek, verők és lapdák nem értendők be, pusztán csak a közép- és oldalháló felállítás, fenntartása s a pálya szakszerű kezelése.

Az egyesület fenntartja magának a jogot, hogy esős időben, pályakímélés céljából, a játékot a titkár betilthatja, ezen esetben azonban a heti bérletnek, ha a játékban legkevesebb 3 napig gátolva volnának, a megfelelő bérleti díjak visszatérítenek.

A havi- és idénybérlet és visszatérítésre azonban nem tarthatnak igényt.

Bérelni lehet folyó hó 6-tól kezdve Késmárky Béla dr. egyesületi titkáránál.

A múlt évi bérlet jogai folyó hó 10-ig tartatnak fenn.

Zombor, 1907. április 5.

A Zombori Koresolyázó-Egyesület megbízásából:

Dr. Késmárky Béla,
titkár.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéről a legszívvelébb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 849.570,242 korona és 52 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 38.862,847 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.657,486 korona 07 fillérrel 232.734,149 korona 05 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg-biztosítást a díjbevétel 15.386,704,734 korona biztosítási összeg után 25.505,395 korona 14 fillér volt, miből 9.306,044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 16.199,350 korona 69 fillérre rugott, mely összegből 11.538,632 korona 29 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 103.743,787 korona 95 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.916,243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676.243 korona 96 fillérre rugott.

Károkkért a társaság 1906-ban 34.650,665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 861.570,345 korona és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.014,452 korona 75 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17.013,704 korona 71 fillérre emelkedett továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idej átutalással 1.119,637 korona 54 fillért tesz ki. Ezekon kívül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idej átutalások folytán 270.052,078 korona 64 fillérről 292.979,592 korona 76 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	51.530,990 K 74 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	22.590,292 „ 99 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2.228,403 „ 80 „
4. Értékpapírok	201.268,234 „ 28 „
5. Tárcá váltók	664,481 „ 84 „
6. A részvényesek bizt. adólevelei	7.350,900 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	7.347,189 „ 14 „
Összesen	292.979,592 K 76 f.

Ezen értékekből 60.5 millió korona magyar értékekre esik.

HIRDETÉSEK.

Zomborban, Sándor Béla-utca 19. sz. alatt többféle

butor és vegyes házi berendezés eladó.

— Bővebbet ugyanott a házban. —

Pályázati hirdetmény

Jegyzői oklevéllel bíró vagy a jegyzői pályára készülő, lehetőleg nőtlen fiatal ember Órszállás jegyzői irodájában azonnal alkalmazást nyerhet. Német nyelv tudása előny.

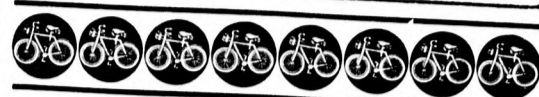
Fizetés évi 800 korona. Kilátása van magasabb fizetési osztályba való előléptetésre és idővel némi mellékjövedelemre. Az állás rendszeresített és véglegesen töltetik be.

Jelentkezők alulirothoz fordulhatnak.

Órszállás, 1907. március 28.

Neszmirák Mátyás,

jegyző.

Egy kevésbé használt Puch-féle „Styria“ magánjáró

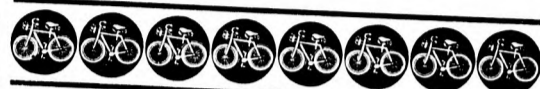
kerékpár

olcsón eladó.

Maurer Dénes

régi sörház.

3-2

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinék, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréseslopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A zombori főügynökség: **BÁRÁNY LIPÓT ÉS FIA.**

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK

KIADO-

HIVATALÁBAN.

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda árjegyzéket

Levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, Váci-ut 2.

ÉLŐ MÉHEK

12 méhcsalád 1906. évi anyákkal egyesületi méretű kaptárakban, vagy anélkül eladók
2-2 Zombor, szóntai-ut 30.

Legfinomabb
teáskanna védjeggyel ellátott
teakeverék

kapható: *—32

Weidinger S. és Zs.
és Veszelinovits Péter urak
kereskedéseiben Zomborban.

Meghívó

a „Néphitelbank” részvénytársaság Szenttamáson
részvényesei részére

1907. évi április hó 21-én d. e. 8 órakor
az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Napirend:

1. A közgyűlés tagjainak hitelesítése és határozathozatal annak szabályos összejöveteléről.
2. Egy igazgatósági tag választása.
3. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.

Az igazgatóság.

*
Megjegyzés: Az alapszabályok 24. § a értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazások útján csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztárába leteszik.

Részletfizetésre!

Részletfizetésre!

A nagyérdemű közönség b. tudomására adom, hogy nagyobb forgalom elérése végett **villanyvilágítási berendezést, villanyos csillárokat**, amelyből óriási választék állandóan raktáron van, **leszállított árak** és **részletfizetés mellett is berendezem.**

Kérem a nagyérdemű közönséget raktárom megtekintésére.

Költségvetéseket és terveket díjtalanul készítem.

Tisztelettel

TELOTSCH GÁSPÁR,

hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási vállalatja.

Részletfizetésre!

! Jótállás két év! :

853. sz. kig. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Kerény községnél lemondás folytán üresedésbe jött egy lovasított rendőri állásra pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerű kérvényeiket ezen község előjáróságához 1907. évi április hó 15-ig nyújtsák be.

Javadalmazás utólagos havi részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 500 korona készpénzfizetés és 200 korona lótartási átalány.

A megválasztott rendőr a ruházatát a sajátjából köteles beszerezni, a felszerelést azonban a község adja.

Kerény, 1907. évi márczius hó 27-én.

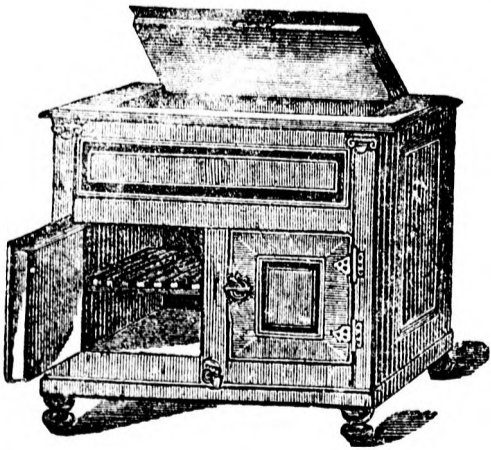
LADÁNY ERVIN,
községi jegyző.

2-2

RILL FERENCZ,
községi bíró.

ZOMBOR NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos, valamint zománczott főzőedény kereskedése
ZOMBOR (Bácska).

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletemet a legjobb minőségű

zománczott főzőedénynyel

kibővittem és azt a n. é. közönségnek a legolcsóbb árban ajánlom, kérve a n. é. közönség szives pártfogását.

Továbbá dús raktár mindenféle **jégszekrényekben** (vendéglősök, mészárosok és magánosok részére), **fürdőkádákban** és **konyhafelszerelésekben.**

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárak elkészíttetnek.
*—1

Javítások olcsón és pontosan.

== Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. ==